

**Strategija brige o mladima
opštine Pančevo
2007-2012.**

Pančevo, jun 2007. godine

S A D R Ž A J

I Deo - Uvod

1. Predgovor.....	str. 2
2. Dokumenta na koje se oslanja Strategija brige o mladima Pančeva.....	str. 3
3. Ciljna grupa koju obuhvata Strategija brige o mladima opštine Pančevo.....	str. 3
4. Analiza početnog stanja.....	str. 4
5. Definisanje problema po oblastima koje rešava Strategija brige o mladima opštine Pančevo.....	str. 6
6. Vizija Strategije brige o mladima opštine Pančevo.....	str. 10

II Deo - Akcioni plan brige o mladima opštine Pančevo

1. Zdravlje i rekreacija mladih.....	str. 11
2. Obrazovanje mladih.....	str. 12
3. Mladi i zapošljavanje.....	str. 13
4. Mladi u konfliktu sa zakonom.....	str. 14
5. Mladi građani, volonterizam i aktivizam.....	str. 15
6. Mladi i kultura	str. 16
7. Informisanje mladih	str. 17
8. Ekologija i održivi razvoj.....	str. 18
9. Učešće mladih u donošenju odluka.....	str. 19
10. Slobodno vreme i mobilnost mladih.....	str. 20

III Deo - Mehanizmi održivosti sprovođenja Strategije brige o mladima opštine Pančevo

1. Neophodni mehanizmi implementacije, realizacije i monitoringa.....	str. 21
2. Obrazloženje potreba za formiranjem Kancelarije za mlade	str. 21
3. Ciljevi Kancelarije za mlade.....	str. 22
4. Zadaci Kancelarije za mlade.....	str. 22
5. Struktura Kancelarije za mlade.....	str. 22
6. Način finansiranja i održivost Kancelarije za mlade.....	str. 23
7. Način implementacije Strategije brige o mladima opštine Pančevo.....	str. 23

*Strategija brige o mladima opštine Pančevo 2007-2012
usvojena na sednici Skupštine Opštine Pančevo, održane dana 26. juna 2007. godine.*

1. Predgovor

Strategija brige o mladima opštine Pančevo, Skupština Opštine Pančevo, na osnovu Ustava Republike Srbije i Statuta opštine Pančevo, iskazuje jasno i dugoročno opredeljenje u stvaranju socijalnih, obrazovnih, kulturnih, materijalnih, političkih i drugih uslova za trajnu dobrobit mladih te njihovo aktivno, potpuno i odgovorno sudelovanje u društvenoj zajednici.

Strategija brige o mladima opštine Pančevo takođe se utvrđuju osnovna načela brige za mlade, kao i radni plan kojim Skupština opštine Pančevo daje osnovne zadatke telima u sastavu lokalne samouprave. Pozivaju se sve jedinice lokalne samouprave, sva udruženja građana i ostali činiooci društvene zajednice, poput verskih zajednica i političkih stranaka, da zajedničkim delovanjem doprinesu postizanju zajedničkih ciljeva za dobrobit mladih.

Uspeh ili neuspeh u adolescentskom i mladalačkom dobu veoma su važni, tako da je ulaganje u dobrobit mladih od suštinske važnosti. Srećni i zdravi ljudi ne proizilaze ni iz čega. Oni počinju svoj put kao srećni i zdravi mladi ljudi.

Mlade naše zajednice vidimo kao ogromni resurs razvoja i budućnosti, naročito u vremenu brzih ekonomskih i društvenih promena i zalažemo se za politiku naklonjenu mladima, koja će da koristi porodici, zajednici i društvu.

Strategija brige o mladima Opštine Pančevo posebnu važnost ističe opštedruštveno delovanje u oblastima:

- zdravlje i rekreacija mladih
- mladi i obrazovanje
- mladi i zapošljavanje
- mladi u konfliktu sa zakonom
- mladi građani, volonterizam i aktivizam
- mladi i kultura
- informisanje mladih
- mladi, ekologija i održivi razvoj
- učešće mladih u donošenju odluka
- slobodno vreme i mobilnost mladih

Kao što mlade, koji čine oko 1/5 stanovništva opštine Pančevo, treba uključiti u planiranje i pružiti im jednake mogućnosti, informacije, resurse i podršku, Strategija brige o mladima opštine Pančevo treba da zadovolji potrebe mladih u Pančevu i ponudi rešenja problema u periodu od 2007- do 2009. godine uključujući sve odgovorne strane razvoja mladih u opštini Pančevo.

2. Dokumenta na koje se oslanja Strategija brige o mladima Pančeva

Strategija brige o mladima opštine Pančevo proizilazi iz nekoliko važnih evropskih i svetskih dokumenata koji određuju strateške pravce razvoja mladih. Dokumenti na koje se oslanja Strategija brige o mladima opštine Pančevo su: „Beli dokument“ (Evropski parlament), „Evropska povelja o učešću mladih u opštinskom i regionalnom životu“ (Kongres lokalnih i regionalnih vlasti Evrope), „Nacionalna politika za mlade“ kao radni dokument i dodatak dokumentu „Obrazovanje mladih ljudi: Izjava za 21. vek“, „Jedanaest indikatora za razvoj nacionalne strategije i politike za omladinu“ koje je izneo Peter Lauretzen, zamenik direktora Uprave za omladinu i sport Saveta Evrope a usvojen od strane Evropskog omladinskog foruma. Pored ovih dokumenata važnih dokumenata, Strategija brige o mladima opštine Pančevo, oslanja se na zaključke i deklaracije evropskih i svetskih konferencija i sastanaka: Svetski forum mladih UN (Braga, 1998.), Svetska konferencija ministara za omladinu (Lisabon, 1998), Sastanak ministara obrazovanja (Bolonja 1999.).

Obzirom da Srbija još uvek nema nacionalnu strategiju za mlade, Strategija brige o mladima Pančeva, kada govorimo o dokumentima koji se tiču o omladinskoj politici, oslanja se pre svega na Akcioni plan politike za mlade u Vojvodini (Novi Sad, 2004.). Pored ovog dokumenta koji se direktno odnosi na omladinsku politiku, korišćeni su i sledeći nacionalni dokumenti: Lokalna samouprava u Srbiji: Osnovne odrednice (Stalna konferencija gradova i opština, Beograd, 2004.), Nacionalna strategija za smanjenje siromaštva, Nacionalna strategija zapošljavanja 2006.-2008., „Bolje zdravlje za III Milenijum“, Razvoj politike i strategije stručnog obrazovanja u Srbiji, Nacionalna strategija za borbu protiv HIV/AIDS-a, Milenijumski ciljevi.

3. Ciljna grupa koju obuhvata Strategija brige o mladima opštine Pančevo

Mladost kao životno razdoblje različito je određeno i definisano od strane različitih svetskih, evropskih i nacionalnih institucija i organizacija. Kad se govori o mladima u Evropi, uglavnom se misli na uzrast između 15 i 24 godina. Republika Srbija po pitanju nekih povlastica smatra mlade do 26 godina, ali se razdoblje mladosti u mnogim slučajevima produžava sve do tridesete godine, zbog dužeg trajanja obrazovanja i otežanoga zapošljavanja, što odlaže odrastanje i društvenu nezavisnost. Zato se i Strategija brige o mladima opštine Pančevo odnosi na delovanje za dobrobit mladih uzrasta od 14 do 30 godina.

Mladi ljudi kojima se bavi Strategija brige o mladima opštine Pančeva žive na teritoriji opštine Pančeva, različitog su socijalnog i društvenog statusa, kao i nacionalnog, verskog, seksualnog, političkog i drugog opredeljenja. Mladi ljudi u Pančevu su osobe sa funkcionalnim smetnjama, mladi udruženi u neformalne grupe, kao i mladi u udruženjima građana, omladinskim organizacijama, klubovima kao i svi aktivni i pasivni pojedinci/ke.

4. Analiza početnog stanja

EU, zemlje regiona i omladinska politika

Akcioni omladinski plan je postao osnova rada omladinskih tela (vladinih, nevladinih, ekonomskih) u zemljama u regionu (Slovenija, Hrvatska, Bosna i Hercegovina, Rumunija, Grčka itd.) kako na nacionalnom tako i na lokalnom nivou. Zemlje članice EU kao i većina zemalja kandidata koje su u našem okruženju, imaju razvijene nacionalne strategije za mlade. Ove nacionalne strategije za mlade donele su vlade ovih zemalja samoinicijativno ili na inicijativu različitih omladinskih tela ili organizacija, koje su kasnije i učestvovala u njenoj izradi. Modeli su uglavnom takvi da je smer razvoja strateške brige o mladima bio od nacionalnog ka lokalnom nivou, što je podrazumevalo izgradnju nacionalnih strategija na osnovu kojih su nastajale lokalne strategije i akcioni planovi. Vlade zemalja bivše Jugoslavije, kao što su Slovenija, Hrvatska i Republika Srpska u okviru BiH, usvojile su strategije za mlade na osnovu kojih su doneti Akcioni planovi gradova i opština, te su otpočele ozbiljniju brigu o svojoj omladini. Pristupi pitanjima mladih u zemljama EU, pa i zemljama kandidatima, su različiti ali svi oni kao prvi korak obuhvataju formiranje nekakve institucionalne osnove (bilo da je to komisija, kancelarija, uprava, savet, pa i ministarstva) koja je predhodila stvaranju nacionalnih strategija.

Učešće mladih u odlučivanju definisano je u dokumentu »Evropska povelja o učešću mladih na lokalnom i regionalnom nivou«, koju su potpisale zemlje članice Evropske unije, i koja bez aktivne participacije mladih u donošenju odluka ne može zamisliti jedno građansko društvo.

Omladinska politika u Srbiji

Skupština Autonomne pokrajine Vojvodine u 2004. godini usvojila je Akcioni plan politike za mlade Vojvodine za čiju realizaciju i promociju brine Sekretarijat za omladinu i sport IV AP Vojvodine u saradnji sa organizacijama mladih i za mlade, odgovornim društvenim institucijama i ustanovama za razvoj mladih. Obzirom na stalnu političku i institucionalnu nestabilnost, smenu političkih aktera i sporo rešavanje dugo aktuelnih pitanja koja se odnose na teritorijalni status Kosova i Metohije, pitanja saradnje sa međunarodnim sudovima za ratne zločine, pitanja vezana za mlade su nepravredno zanemarena. Tako sada u Republici Srbiji ne postoji ni jedno nacionalno institucionalno telo za mlade. Parterska inicijativa nacionalnih organizacija mladih i za mlade rezultirala je formiranjem Koalicije mladih Srbije (KMS), kao krovne organizacija mladih u Srbiji. Na nivou Republike Srbije tako je započet je projekat Nacionalnog akcionog plana politike za mlade u organizaciji Koalicije mladih Srbije, koji se bazira na iskustvima sa lokala.

Omladinska politika opštine Pančevo

Izgradnja Strategije brige o mladima opštine Pančevo inicirana je od strane Koalicije udruženih mladih (KUM) koju su činile lokalne NVO, neformalne grupe i pojedinci (Odred izviđača "Tamiš", Refraction team, Kreativni omladinski centar Pančevo za borbu protiv SIDE- Kompas, Ženska mirovna grupa i Opštinski odbor Crvenog Krsta Pančevo). Misija KUM-a je poboljšanje kvaliteta života i prepoznavanje mladih kao prioriteta u

razvoju Pančeva, izgradnjom i sprovođenjem primerene strategije za mlade, kroz partnersko delovanje, sa vizijom zgradnje društva kome su mladi Pančevci i mlade Pančevke odgovorni prema sebi, drugima i zajednici, stvaranjem adekvatnih uslova za delovanje omladinskih organizacija i grupa i pojedinaca. KUM je koordinirala procesom izrade Strategije brige o mladima opštine Pančevo u partnerstvu sa Opštinskom upravom opštine Pančevo, Sekretarijatom za sport i omladinu IV AP Vojvodine, svim relevantnim institucijama i ustanovama za razvoj mladih u Pančevu, nevladinim organizacijama i udruženjima građana, podmladcima političkih partija, neformalnim grupama i pojedincima.

Istraživanje o potrebama mladih Pančeva

Strategija brige o mladima opštine Pančevo izrađena je na osnovu istraživanja potreba mladih „U dijalogu sa mladima Pančeva“. Istraživanje obuhvata sledeće oblasti: vreme u kome živimo, zdravlje i rekreacija mladih, obrazovanje mladih, zapošljavanje mladih, mladi u konfliktu sa zakonom, mladi građani, volonterizam i aktivizam, informisanje mladih, mladi i kultura, mladi i ekologija, mladi sa funkcionalnim smetnjama i mladi i slobodno vreme. Istraživanje nam nudi sledeće činjenice koje se odnose na mlade Pančeva:

- izuzetno je teško za mlade ljude, puno neizvesnosti i malo mogućnosti (str.11)
- teškoće sa kojima se mladi susreću: finansijski i materijalni problemi, nezaposlenost (str.12)
- problemi sa kojima se mladi susreću: neinformisanost mladih o zdravstvenim problemima (str.11)
- 43% mladih konzumira alkohol, 31% puši, 9% zloupotrebljava psihoaktivne supstance, 26% ne kontroliše bes, 24% ne kontroliše zdravlje (str. 18)
- Mesta neformalnog obrazovanja mladih u Pančevu su: 33% NVO/udruženja, 17% sportska društva i klubovi, 8% mediji, 4% škola (str. 26)
- Najviše predrasuda stičemo: na ulici i javnim mestima, kroz formalno obrazovanje, kroz medije, u porodici, u društvu vršnjaka (str. 27)
- Uslovi koje želimo prilikom zapošljavanja: fer uslovi, bez veza i podmićivanja, fer uslovi u ugovoru, ravnopravnost polova (str.31)
- Mladi Pančeva dolaze u konflikt sa zakonom zbog: dejstva alkohola i droga, nezadovoljstva, problema u porodici (str.37)
- Građanini je: 30 % čovek koji živi u gradu, 20% osoba koja voli svoj grad, poštuje zakon i brine o sebi i poštuje ostale građane, 17% građaninje svaka osoba ovoga sveta kome su zagantovana sva prava, mogućnosti i obaveze (str.43)
- Lokalni mediji koje pratim: 17% TV Pančevo, Pančevac 12%, Radio Pančevo 10% (str.51)
- Od ustanova kulture u opštini Pančevo posećujem: 36% bioskope, 15% Centar za kulturu/Domovi kulture, 14% Dom omladine/Studio 21 (str.55)
- „Ekologija je kad vozim bajs i pušim.“ (str.59)
- Da bi mladi sa funkcionalnim smetnjama ostvarili pravo na zaposlenje, društvo treba da im: 23% pomogne, stvori uslove, da podršku, 16% ne znam, 7% da stvori uslove bez diskriminacije (str. 65)
- Slobodno vreme najčešće provodim: 16% u šetnji, rekreaciji, prirodi, 15% u kafićima, 12% na Tamišu i keju

5. Definisane problema po oblastima koje rešava Strategija brige o mladima opštine Pančevo

1. Zdravlje i rekreacija mladih

1. Nedovoljno razvijena svest o zdravim stilovima života i nedostatak podrške pravilnom psiho-fizičkom razvoju mladih u oblastima: razvoja zdrave i stabilne ličnosti kod mladih, rekreacija, ishrana i reproduktivno zdravlje.

2. Nepostojanje organizovanog i kontinuiranog rada na prevenciji: bolesti zavisnosti (pušenje, alkoholizam, narkomanija), seksualno prenosivih bolesti i HIV-a, mentalnih problema u razvojnom dobu, agresivnog ponašanja i nasilja

3. Neadekvatna zdravstvena zaštita mladih

nedovoljno organizovana, prilagodjena, dostupna i promovisana zdravstvena zaštita za mlade, posebno za marginalizovane grupe

2. Obrazovanje mladih

1. Formalno obrazovanje:

Problemi koji se odnose na sistem su: spora i neefikasna reforma školskog sistema (problem ciljeva obrazovanja ne prilagođenost obrazovnog sistema potrebama mladih), iskrivljen sistem vrednosti (osećaj odgovornosti, loši uzori), sporost škole u odnosu na promene koje se dešavaju, nedovoljna povezanost obrazovanja i rada.

Problemi koji se odnose na obrazovni proces: Loša komunikacija između mladih i odraslih, nedostatak finansijskih sredstava koja bi pospešila nastavni i vannastavni rad sa mladima, nedovoljna inkluzivnost, zapostavljena vaspitna funkcija škole, sporo i nedovoljno razvijanje i bogaćenje vanškolskih i vannastavnih aktivnosti, radni prostor, nedovoljna otvorenost škola za iskustva iz okruženja (izolacija), autoritarni sistem odnosa u obrazovanju, nedostatak savremenih nastavnih sredstava i učila.

Problemi koji se odnose na nastavni kadar: nedostatak profesionalnog usvršavanja nastavnika, nedovoljna motivisanost nastavnog kadra.

Problemi koji se odnose na mlade: nedovoljna motivisanost učenika za kvalitetno učestvovanje u obrazovnom procesu.

2. Neformalno obrazovanje:

Osnovni problem neformalnog obrazovanja mladih je što u društvu nije dovoljno priznato i to predstavlja izvor ostalih problema. Probleme vezane za neformalno obrazovanje mladih posmatrali smo u odnosu na programe neformalnog obrazovanja i one koji te programe sprovode.

Problemi koji se odnose na programe neformalnog obrazovanja: nedovoljna podrška neformalnim oblicima obrazovanja mladih što dovodi do smanjenog broja programa i/ili pada kvaliteta programa, nedovoljno informisanje o programima, nedovoljno iskorišćavanje potencijala mladih (ignorisanje obrazovnih potreba mladih).

Problemi koji se odnose na realizatore programa: nedovoljna saradnja škola, NVO , institucija, medija, udruženja, klubova i ostalih subjekata koji sprovode programe neformalnog obrazovanja, ne negovanje udruživanja mladih i ne podsticanja mladih da su priključe organizacijama mladih i za mlade, volonterski rad se ne vrednuje adekvatno.

3. Mladi i zapošljavanje

1. Nedovoljno pospešivanje zapošljavanja mladih: Nedovoljno informisanje o mogućnosti zapošljavanja, mogućnostima usavršavanja, potrebama tržišta, Nedovoljna osnaženost za profesionalno ostvarivanje (nizak nivo znanja i motivisanosti).

2. Nedovoljna preduzetništva mladih: Nedovoljno informisanje o mogućnostima razvoja preduzetništva mladih.

3. Poboljšavanje međuinstitucionalne saradnje: Nedovoljna saradnja obrazovnih institucija, privrednih subjekata i Nacionalne službe za zapošljavanje.

4. Mladi u konfliktu sa zakonom

1. Problemi vezani za porodične odnose: pad sistema vrednosti u društvu, nezadovoljstvo porodičnim odnosima, zanemarivanje porodičnih problema, loši uzori porodični uzori, ulazak mladih u konflikt sa zakonom kao način skretanja pažnje porodice.

2. Problemi vezani za školstvo i ostale institucije: nepostojanje adekvatnih vaspitnih i preventivnih mera (PAS, psihološki problemi), nepostojanje adekvatnih mehanizama za ublažavanje socijalnih i društvenih razlika, loše ekonomske situacije i nezaposlenosti, neadekvatna zakonska regulativa i njena primena u oblasti mladih i konflikata sa zakonom, nedovoljno poznavanje zakona od strane mladih, neadekvatno finansiranje preventivnih programa i nedovoljno obučeni ljudski resursi (bez obuke, umrežavanja i zajedničkog delovanja), nedovoljno sankcionisanje različitih grupa koje negativno deluju na mlade (sekte, ekstremne grupacije i pokreti).

3. Problemi vezani za negativni uticaj vršnjačkih grupa: identifikacija sa nosiocima negativnih modela ponašanja (dokazivanja, imidža, zabave, provoda, hira), nedovoljno isticanje pozitivnih uzora.

4. Problemi vezani za medije: promocija negativnih uzora

5. Mladi građani, aktivizam i volonterizam

1. Problemi razvoja građanskog društva: nerazvijena svest mladih, nedovoljna informisanost, neaktivni građani (građanska odgovornost)
2. Apatija i nezainteresovanost mladih: nepreuzimanje odgovornosti, odsustvo prepoznavanja sopstvene važnosti i samopouzdanja, kreativnosti, odsustvo osećaja pripadnosti zajednici
3. Nedostatak prostora i udruženja sa kojim bi se mladi identifikovali: prostor za rad i informisanje, odsustvo podrške za održivost organizacija i inicijativa mladih

6. Mladi i kultura

1. Infrastrukturni i resursni problemi: Nedovoljno prostora namenjenog mladima (prostor za rad i realizaciju sadržaja), postojeći prostori nisu adekvatno uređeni i opremljeni: Nedovoljna finansijska podrška za inicijative mladi
2. Neprilagođenost institucija kulture potrebama mladih: Neadekvatno informisanje - postojeći načini informisanja mladih u raskoraku sa potrebama i navikama mladih: Komunikacija mladih sa institucijama, Nedovoljno podrške inicijativama mladih, Institucionalni zamor (ljudi koji godinama organizuju događaje, nedovoljno novih ideja, neinventivnost), Nedovoljno razvijena produkcija (film, muzika, književnost, vizuelno stvaralaštvo), Nedovoljno mladih u institucijama kulture (zaposlenih), Nedovoljna saradnja institucija (npr. škola i institucija kulture), Nedovoljan kvalitet pojedinih sadržaja - pojedine stvari se organizuju u Pančevu ali mladi ih ne posećuju (zadovoljena forma a suštinski nije rešen problem)
3. Problemi vezani za mlade kao konzumente programa kulture: Nedovoljna zainteresovanih mladih za sadržaje iz kulture

7. Informisanje mladih

1. Infrastrukturni i resursni problemi: Nepostojanje adekvatnog modela informisanja mladih, Nedovoljno materijanih resursa za razvoj informisanja mladih, Nedovoljna podrška razvoju ljudskih resursa za informisanje mladih.
2. Neadekvatno praćenje informacija od značaja za mlade u postojećim medijima u opštini Pančevo: Nedovoljna uključenost mladih u programima informisanja mladih u postojećim lokalnim medijima, Nedovoljna prilagođenost mediskih sadržaja mladima, Nedovoljno medijskog prostora za aktivnosti mladih.
3. Neadekvatna opremljenost i obučenosť školskih listova i njihovih saradnika: Nedovoljna infrastrukturna opremljenost, Nedovoljna obučenosť mladih za rad u medijima, Nepostojanje adekvatnih komunikacijskih kanala (internet mreže)

8. Ekologija i održivi razvoj

1. Nizak nivo znanja vezan za ekologiju i očuvanje životne sredine: Nizak nivo ekološke svesti, Nedostatak neformalnog ekološkog obrazovanja
2. Nedovoljna osnaženost civilnog sektor u oblasti ekologije i održivog razvoja: *nedovoljan* broj mladih aktivista, nedostatak strateškog pristupa i zajedničke vizije, nedostatak konkretnih rešenja i akcija, nedovoljna podrška programima, nedovoljna organizovanost, nedovoljna saradnja
3. Nedovoljna podrška institucija i ostalih subjekta angažovanju mladih u oblasti ekologije: Nedovoljno uključivanje mladih u procese donošenja odluka o ekološkim pitanjima, Nedovoljno poštovanje zakona, Nedovoljna finansijska podrška programima, Nedovoljan broj mladih kvalifikovanih stručnjaka u oblasti ekologije koji se zapošljavaju u institucijama

9. Učešće mladih u donošenju odluka

1. Nedovoljno razvijena svest o neophodnosti participacije mladih odlučivanju o pitanjima koja se tiču mladih: Nedovoljno uvažavanje potreba mladih, Nedovoljno prepoznavanje potencijala mladih, Nedovoljno ohrabrivanje i podrška mladim liderima i aktivnim mladim ljudima za preuzimanje liderske uloge i odgovornosti u zajednici
2. Ne postoji održivi sistem koji osigurava učešće mladih u donošenju odluka koje se tiču njihovog razvoja: Nepostojanje institucionalnih tela u lokalnoj samoupravi koje se bave mladima (nepostojanje kancelarije za mlade, servisa NVO, Saveta za mlade SO Pančevo), Nepostojanje sistema koordinacije i komunikacije između institucija za mlade, organizacija mladih i za mlade
3. Diskriminacija mladih u donošenju odluka: Mladi su nedovoljno prisutni u telima i odborima institucija, savetima, komisijama koje se bave mladima, Postojanje predrasuda o generacijskom jazu i zanemarivanje njihovog prevazilaženja

10. Slobodno vreme i mobilnost mladih

1. Problemi koji se tiču sadržaja za/u slobodnog vremena i mobilnosti: Slaba i nesadržajna ponuda događanja u gradu, kreativnih radionica i sl, Mladi nisu informisani o sadržajima slobodnog vremena
2. Nedovoljna dostupnost sadržaja za/u slobodnog vremena i mobilnosti: Loša povezanost naseljenih mesta sa Pančevom kao i Pančeva sa Beogradom, Mladi sa funkcionalnim potrebama u mnogim situacijama nisu u mogućnosti da prisustvuju događajima zbog nedostatka personalne

asistencije kao i nemogućnošću pristupa nekim mestima zbog arhitektonskih barijera i nedostatka adekvatnog prevoza, Nedostatak finansija potrebnih za putovanja tj. nedostupnost ponuđenih programa i događaja

3. Nedovoljna podrška inicijatorima organizovanih oblika za/u slobodnog vremena i mobilnosti: Nadostatak adekvatnih prostora za druženje, razonodu, edukaciju, zabavu, Opremljenost postojećih prostora je slaba, oprema zastarela, Udruživanje i podrška neformalnim grupama mladih i NVO, Nemotivisanost i nezainteresovanost mladih za aktivno i kreativno trošenje slobodnog vremena kao i za pokretljivost, Manjak mladih ljudi sa pokretačkom energijom kao i nesvesnost mladih o mogućim promenama

6. Vizija Strategije brige o mladima opštine Pančevo

Na početku procesa, na Konferenciji mladih Pančeva održanoj 31. maja 2006. godine, utvrđeno je da mlade osobe, budući građani, treba da budu:

- **„samostalni**
sposobni da donose odluke i upravljaju svojim ličnim i društvenim životom kao pojedinci i kao članovi društva,
- **spremni da daju podršku**
sposobni da pokažu interes i brigu za druge, da rade sa njima i za njih, da dele njihove brige,
- **odgovorni**
sposobni da preuzmu odgovornost za svoja dela, ispunjavaju obaveze i završe ono što su preuzele na sebe,
- **posvećeni**
sposobni da dokažu svoje vrednosti, ubeđenja ili ideale i da postupaju u skladu sa njima.“

(Obrazovanje mladih ljudi- Izjava za 21. vek, dokument, str.5)

II Deo - Akcioni plan brige o mladima opštine Pančevo

Cilj Strategije brige o mladima opštine Pančevo je unapređenje uslova života i delovanja mladih opštine Pančevo, kroz sistemsku, stratešku i partnersku brigu svih relevantnih činioca za razvoj i unapređenje mladih našeg grada.

Ciljevi	Mere	Zadaci	Vreme sprovođenja	Odgovorni za realizaciju	Monitoring	
1. Zdravlje i rekreacija mladih						
1. Razvijanje svesti o zdravim stilovima života i pravilnom psihofizičkom razvoju mladih unapređenjem preventivnog delovanja	1. Obrazovni programi 2. Savetodavni rad 3. Inoviranje i promocija postojećih programa preventivne zaštite 4. Javni konkursi za izradu projekata	Socio-psihološko zdravlje mladih, rekreacija ishrana, reproduktivno zdravlje	1. Iniciranje i osnaživanje tima stručnjaka za prevenciju socio-psiholoških problema mladih 2. Sportski turniri i akcije promocije zdravih stilova života 3. Edukativni programi o zdravim načinima ishrane, osnaživanje i podsticanje mladih da preuzmu aktivnu ulogu u rešavanju ovih problema, edukacija vršnjačkih edukatora.	2007-08. godina	Sekretarijat za javne službe i socijalna pitanja	Kancelarija za mlade u saradnji sa Svetom za omladinu SO Pančevo
			1. Iniciranje i osnaživanje tima mladih da preuzmu aktivnu ulogu u brizi za psihofizičko zdravlje mladih 2. Razvoj i širenje edukativnih programa o reproduktivnom zdravlju 3. Uspostavljanje protokola o obaveznoj saradnji svih odgovornih institucija i pojedinaca u okviru brige za zdravlje i rekreaciju mladih 4. Dalji razvoj programa u okviru tima stručnjaka za prevenciju socio-psiholoških problema mladih 5. Promovisanje i inoviranje rekreativnih sportskih aktivnosti, kao i zdravih stilova života (podrška sportskim rekreativnim turnirima i akcijama)	2009. i 2010 godina		
	PPB i HIV/AIDS, razvojnih kriza, agresivnog ponašanja	1. Seminari, radionice, kampanje, savetodavni rad iz oblasti PPP i HIV/AIDS-a 2. Formiranje tela koje bi radilo na unapredjenju i razvoju prevencije u ovim oblastima	2007.- 2009. godina	Sekretarijat za javne službe i socijalna pitanja , Dom zdravlja Pančevo, Zavod za javno zdravlje	Kancelarija za mlade u saradnji sa Svetom za omladinu SO Pančevo	
	Institucije	1. Seminari stručnog usavršavanja zaposlenih u institucijama zdravstvene zaštite 2. Kampanje za promovisanje postojećih preventivnih programa 3. Praćenje i evaluacija postojećih zdravstvenih službi od strane mladih ljudi i određenih institucija	2007.- 2009. godine	Institucije zdravstvene zaštite	Kancelarija za mlade i odgovorna lica u institucijama ZZ	

Ciljevi	Mere	Zadaci	Vreme sprovođenja	Odgovorni za realizaciju	Monitoring
2. Obrazovanje mladih					
1. Unapređenje i razvoj formalnog obrazovanja	<ol style="list-style-type: none"> 1. Poboljšavanje komunikacije mladi- odrasli u funkciji unapređenja motivacije mladih za aktivno učešće u obrazovnom procesu 2. Unapređenje finansijskog menadžmenta škola koji bi pospešili nastavni i vannastavni rad 3. Edukativni programi za unapređenje inkluzije 4. Otvaranje škola za iskustva iz okruženja 5. Profesionalno usavršavanje nastavnika 6. Javni konkursi za izradu projekata 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Seminari i radionice za poboljšavanje komunikacije za mlade i odrasle 2. Seminari iz finansijskog menadžmenta za zaposlene u školama 3. Formiranje đачkih parlamenata u školama u kojima ne postoje, i osnaživanje postojećih od strane tima sastavljenog od članova lokalne samouprave i predstavnika škola 4. Sajam formalnog obrazovanja 5. Seminari i radionice vezane za inkluziju 6. Seminari i radionice vezane za primenu novih obrazovnih metoda i oblika u svakodnevnom obrazovnom procesu 7. Rezmerna iskustva, studijska putovanja za učenike i nastavnike 	2007.-2012. godina	Sekretarijat za javne službe i socijalna pitanja	Kancelarija za mlade i Savet za omladinu SO Pančevo
2. Unapređenje i razvoj i neformalnog obrazovanja mladih	<ol style="list-style-type: none"> 1. Promocija postojećih oblika neformalnog obrazovanja 2. Prilagođavanje ponude neformalnih oblika obrazovanja obrazovnim potrebama mladih 3. Poboljšavanje saradnje realizatora programa neformalnog obrazovanja (mladi kao realizatori, nvo, institucije) 4. Upućivanje preporuka institucijama, privrednim subjektima, privatnim preduzetnicima o priznavanju i favorizovanju neformalnog obrazovanja pri zapošljavanju 5. Javni konkursi za izradu projekata 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sajam neformalnog obrazovanja 2. Medijska promocija neformalnih oblika obrazovanja 3. Mesečni elektronski informator o neformalnim oblicima obrazovanja koji će stajati na sajtu opštinske uprave 4. Ispitivanje obrazovnih potreba mladih 5. Iniciranje i favorizovanje projekata neformalnog obrazovanja koji se realizuju u praterstvu različitih realizatora 6. Formiranje tima koji će izdavati preporuke po jedinstvenim kriterijumima od strane opštinske uprave o priznavanju i favorizovanju neformalnog obrazovanja pri zapošljavanju 	2007.-2012. godine		

Ciljevi	Mere	Zadaci	Vreme sprovođenja	Odgovorni za realizaciju	Monitoring
3. Mladi i zapošljavanje					
1. Pospešivanje zapošljavanja mladih kroz informisanje, podršku profesionalni razvoj, peduzetništvo u mladim i poboljšavanje međuinstitucionalne saradnje	1. Informisanje o mogućnostima zapošljavanja, usavršavanja potrebama tržišta rada, mogućnostima razvoja preduzetništva 2. Edukativni programi za podizanje nivoa znanja i poboljšavanje motivacije 3. Osnaživanje međusektorske saradnje (obrazovnih institucija, privrednih subjekata i NSZ) 4. Javni konkursi za izradu projekata	1. Kampanje 2. Konferencija o zapošljavanju mladih 3. Tribina (savetnica NSZ) 4. Štampanje informativnog materijala (flajeri) 5. Ulične akcije 6. Dan otvorenih vrata različitih privrednih subjekata 7. Pravljenje baze podataka o privrednim subjektima u Opštini 8. Seminari (pisanje CV, ATP) 9. Izrada, promocija i distribucija informatora, 10. Izrada novih i ažuriranje postojećih web stranica 11. Izrada tv i radijskih emisije, rubrika u lokalnim listovima, oglasna tabla o zapošljavanju mladih 12. Pilot projekti koji podrazumevaju međuinstitucionalnu saradnjukonferencija 13. Promocija i osnaživanje sajma zapošljavanja	2007.-2010. godina	Sekretarijat za javne službe i socijalna pitanja, Nacionalana sluzba za zapošljavanje, Fond za privredni razvoj SO Pančevo	Kancelarija za mlade, Kancelarija za ekonomski i privredni razvoj, savet za omladinu SO Pančevo

Ciljevi	Mere	Zadaci	Vreme sprovođenja	Odgovorni za realizaciju	Monitoring
4. Mladi u konfliktu sa zakonom					
1. Smanjenje broja mladih koji dolaze u konflikte sa zakonom unapređenjem preventivnog delovanja ključnih faktora (porodica, škola i ostale institucije, vršnjačke grupe i mediji)	Porodica	1. Iniciranje i obogaćivanje edukativnih programa o porodici i porodičnim odnosima za psihologe i pedagoge	2007.-2012. godina	Sekretarijat za javne službe i socijalna pitanja, škole, lokalni mediji	Kancelarija za mlade, Savte za omladinu SO Pančevo
	Institucije	2. Stručno usavršavanje psihologa i pedagoga u oblasti prevencije delikventnog ponašanja mladih 3. Edukativne aktivnost za mlade o zakonskoj regulativi 4. Javni konkursi za izradu projekata			
	Vršnjaci	5. Promocija pozitivnih modela ponašanja			
	Mediji	6. Promocija preventivnih aktivnosti			
		1. seminari, radionice, ciklusi predavanja, 2. razmena iskustava, posete instucijama, 3. kreiranje edukativnog štampanog materijala, 4. pilot projekti (primena novih oblika preventivnog delovanja)			
		5. Kampanja 6. Nagrade za najuspešnije srednjoškolce i studente			
		7. TV i radio emisije, novinski članci 8. Ulične akcije			

Ciljevi	Mere	Zadaci	Vreme sprovođenja	Odgovorni za realizaciju	Monitoring		
5. Mladi građani, volonterizam i aktivizam							
1. Suzbijanje osnovnih problema razvoja građanskog društva i pružanje podrške volonterizmu i aktivizmu mladih	1. Edukativne aktivnosti za poboljšavanje saradnje i komunikacije između tri sektora 2. Edukativne aktivnosti za poboljšavanje komunikaciju među mladima iz različitih sredina i "tabora" 3. Istraživanje o mladima u građanskom društvu (izrada nove studija) 4. Edukativne aktivnosti za upoznavanje civilnog društva 5. Aktivnosti za podsticanje odgovornosti i kreativnosti mladih 6. Jačanje infrastrukturnih kapaciteta NVO 7. Podrška programima neformalnih grupa i inicijativa mladih 8. Izgradnja programa održivosti prostora za održavanje aktivnosti 9. Javni konkurs za izradu projekata	Razvoj građanskog društva	1. Obuka nastavnog kadra i donosiocje odluka u školama, kao i učenike 2. Iniciranje otvaranja info-centra 3. Međusektorski projekti promocije civilnog sektora nameni mladima 4. Angažovati mlade da rade na studiji (istraživanje o mladima u građanskom društvu) 5. Promocija funkcionisanja društva i načinima uticaja na njega 6. Treninzi za trenere 7. Razmena mladih među državama 8. Organizovati prijateljske utakmice, zajedničke koncerte, druženja	2007.-2009. godina	Sekretarijat za javne službe i socijalna pitanja, škole, lokalni mediji	Kancelarija za mlade, Savet za omladinu SO Pančevo	
			9. Vršnjačka edukacija o civilnom društvu 10. Ulična propaganda i civilne akcije 11. Promocija studije "mladi i građansko društvo" 12. Pojačane mere promocije vrednosti u delovima društva koje ne gaji društveni aktivizam 13. Primena zakona o volonterizmu	2009-2012. godina			
			Mladi	14. Kreativne radionice 15. Promocije sporta, muzike, umetnosti, aktivnosti, hobija 16. Ulična dešavanja (muzičkog, umetničkog, sportskog sadržaja) 17. Sačiniti bazu uspešnih mladih u svim oblastima 19. Razmena mladih među državama			2007.-2009 godina
				20. Otvoriti veći prostor za mlade u postojećim medijima 21. Promocija uspešnih mladih 22. Dan protiv apatije 23. Osnivanje specijalizovanih medija za mlade			2009.- 2012. godina
		Prostori za aktivnosti	24. Iniciranje rešavanja problema prostora za rad NVO, udruženja, neformalnih grupa i inicijativa mladih 25. Organizovanje godišnjih javnih prezentacija aktivnosti NVO radi povećavanje transparentnost rada organizacija 26. Otvaranje postojećih prostora i institucija za nove programe i nove umetnike, muzičare, sportiste koji imaju svoj iskaz i izraz 27. Iniciranje programa uređenja prostora za mlade (angažovanje studenta arhitekture, enterijera i srodnih struka)	2007. -2012. godina			

Ciljevi	Mere	Zadaci	Vreme sprovođenja	Odgovorni za realizaciju	Monitoring
6. Mladi i kultura					
1. Unapređenje prenošenja i plasmana postojećih elemenata u oblasti kulture i stvaranjem uslova za uspostavljanje novih sistema vrednosti	1. Adaptacija prostora za kulturne sadržaje 2. Povećanje finansijske podrške za inicijative mladih 3. Informisanje 4. Unapređenje komunikacije međuinstitucijama, i mladih sa institucijama 5. Promotivne aktivnosti institucija kulture 6. Stalna podrška inicijativama mladih stvaralaca 7. Javni konkurs za izradu projekata	Infrastruktura	1. Pilot projekti za restrukturiranje postojećih i uređenje novih prostora za mlade 2. Iniciranje otvaranja novih prostora za mlade 3. Povećanje fondova za inicijative mladih i nalaženje novih fondova	2007.-2012. godina	Sekretarijat za javne službe i socijalna pitanja Kancelarija za mlade, Savet za omladinu SO Pančevo
		Institucije	3. Uključivanje mladih u medije, pokretanje glasnika/informatora, podržavanje sajtova koji promovišu kulturne događaje za mlade, postavljanje infopulta 4. Uvođenje kodeksa ponašanja, određivanje osobe za kontakte sa mladima u institucijama kulture 5. Zajedničke aktivnosti institucija kulture, NVO i neformalnih grupa (tribine, radionice, koncerti, izložbe..) 6. Godišnja valorizacija sadržaja iz oblasti kulture od strane opštinske uprave 7. Promovisanje saradnje institucija kulture sa mladima 6. Uključivanje mladih u kreiranje programa (formiranje fokus grupa)	2007.-2012. godina	
		Mladi	1. Ispitivanje potrebe mladih u oblasti kulture i usklađivanje programa sa postojećim programima 2. Kreiranje atraktivnih novinskih članaka, kratih formi tv emisija i radijskih emisija koji će mlade informisati o kulturnim programima 3. Usaglašavanje kulturne ponude za mlade u skladu sa potrebama	2007.-2012. godina	

Ciljevi	Mere	Zadaci	Vreme sprovođenja	Odgovorni za realizaciju	Monitoring	
7. Informisanje mladih						
1. Razvoj i poboljšavanje informisanja mladih kroz stvaranje adekvatnih infrastrukturnih, resursnih i programskih uslova	Infrastruktura	1. Otvaranju Omladinskog informativnog centra u gradu Pančevu, sa tendencijom da se mreža proširi na naseljena mesta u opštini	1. Konkurs za najbolji projekat Omladinskog informativnog centra	2007.-2008. godina	Sekretarijat za javne službe i socijalna pitanja	SKancelarija za mlade, Savet za omladinu SO Pančevo
		2. Povećanje finansijske podrške za inicijative mladih u oblasti informisanja	2. Stvaranje uslova za trajnu podršku Centru			
		3. Pobljšanje informisanja	3. Istrazivanje o informativnim potrebama mladih na selu	2009. godina		
	Lokalni mediji	4. Istraživački rad	4. Konkurs za najbolji projekat prosirenja delatnosti Info Centra na naseljena mesta			
		5. Pobljšavanje komunikacije mladih sa postojećim medijskim kucama	5. Opremanje novih prostora za mlade u naseljenim mestima	2009.-2012. godina		
6. Otvaranje prostora za omladinske sadržaje	6. Promovisanje novih programa OIC u gradu Pancevu					
7. Pobljšanje kvaliteta medijskih sadržaja za mlade	7. Uključivanje mladih u medije, pokretanje glasnika/informatora, podržavanje sajtova koji promovišu p2p informisanje za mlade, postavljanje infopulta	2007. -2009. godina				
8. Istrazivanje mogućnosti koje novih tehnologije daju za bolje informisanje mladih	8. Program javnog zagovaranja u cilju stvaranja povoljnije klime medju glavnim i odgovornim urednicima postojećih medija za osnivanje posebnih omladinskih informativnih formata u okviru njihovih kuća					
9. Stvaranje trajnog obrazovnog modula za podršku mladima sa interesom za rad u medijima	9. Promotivne aktivnosti o mogućnostima učestvovanja mladih u izvestavanju vrsnjaka					
10. Stvaranje preduslova za institucionalnu podršku informativnim formatima za mlade	10. Mapiranje informativnih potreba mladih ljudi	12. Formiranje tima u okviru lokalnih medija koji će sprovesti neformalne oblike obrazovanja za mlade u medijima	2009. -2012. godina			
Omladinski mediji		11. Tehnička podrška i opremanje informativnih formata za mlade	11. Otvaranje zasebnog info pulta za mlade na platou ispred opštine			
		12. Stvaranje stalnog obrazovnog okvira za novinare i saradnike školskih listova	12. Formiranje tima u okviru lokalnih medija koji će sprovesti neformalne oblike obrazovanja za mlade u medijima			
		13. Stvaranje mogućnosti za izlazak infomacija i sadržaja na Internet	13. Konkurs za projekat školskog Internet radija i novih informativnih formata			
		14. Izrada objedinjenog Internet portala sa sadržajima iz svih školskih listova	14. Istrazivanje o kapacitetima školskih listova	2007. - 2012. godina		
		15. Javni konkursi za izradu projekata	15. Konkurs za obrazovne module za jačanje ljudskih resursa u školskim listovima			
		16. Jacanje povezanosti izmedju redakcija listova (medusobno umrezavanje omladinskih listova)				
		17. Kursevi za mlade koji rade u redakcijama školskih listova				
		18. Konkurs za najbolje resenje WEB Portala				
		19. Konkurs za otvaranje tehnicke radionice u okviru OIC				

Ciljevi	Mere	Zadaci	Vreme sprovođenja	Odgovorni za realizaciju	Monitoring	
8. Ekologija i održivi razvoj						
1. Podizanje ekološke svesti i pružanje podrške civilnom sektoru u oblasti ekologije i programima održivog razvoja koji uključuju mlade	Ekološka svest	1. Podrška neformalnim oblicima obrazovanja o ekologiji 2. usavršavanje veština i znanja ljudskih kapaciteta	1. Seminari, radionice 2. Kampanje 3. umrežavanje	2007.-2012. godina	Sekretarijat za javne službe i socijalna pitanja , Sekretarijat za zaštitu životne sredine, Sekretarijat za privredu i privredno preduzetništvo	Kancelarija za mlade, Savet za omladinu SO Pančevo
	Civilni sektor	3. ačanje kapaciteta postojećih NVO koje se bave ekologijom 4. Realizacija konkretnih rešenja i akcija	4. infrastrukturna podrška (U okviru oblasti Mladi građani, volonterizam i aktivizam) 5. podrška programima i aktivnostima			
	Programi	5. Pronalaženje i promocija primera dobre prakse 6. iniciranje partnerskih projekata privrednih subjekata, lokalne samouprave i NVO 7. uključivanje mladih u procese odlučivanja o ekološkim pitanjima 8. razvijanje partnerskih projekata sa institucijama 9. informisanje javnosti o zakonima o zaštiti životne sredine 10. Javni konkursi za izradu projekata	6. razmena informacija i posete, plasiranje informacija javnosti 7. pilot projekti 8. kampanje, tribine, javni skupovi			

Ciljevi	Mere	Zadaci	Vreme sprovedenij	Odgovorni za realizaciju	Monitoring
9. Učešće mladih u donošenju odluka					
1. Razvijanje svesti o neophodnosti participacije mladih u donošenju odluka stvaranjem održivog sistema koji osigurava učešće mladih i suzbija diskriminaciju prema mladima	Svest o neophodnosti učešća mladih	1. Osiguravanje promocije, implementacije i realizacije Strategije brige o mladima opštine Pančevo 2. Ohrabrivanje mladih lidera za aktivno učešće u donošenju odluka 3. informisanje 4. Javni konkursi za izradu projekata	1. Kampanje javnog zagovaranja o neophodnosti promocije, implementacije i realizacije Strategije brige o mladima opštine Pančevo 2. Seminari za mlade lidere 3. Kampanje »Mladi za mlade« (uključiti mlade u Strategije brige o mladima opštine Pančevo kroz radionice, žurke, edukaciju) 4. Radionice za jačanje i razvoj dačkih parlamentata po školama 5. Akcije vezane za razvijanje osećaja pripadnosti lokalnoj zajednici	2007.-2012. godina	Sekretarijat za javne službe i socijalna pitanja Kancelarija za mlade, Svet za omladinu SO Pančevo
	Sistem	5. Iniciranje institucionalnog sistema koji osigurava participaciju mladih 6. Uspostavljanje adekvatnog sistema koordinacije i komunikacije između institucija za mlade i organizacija mladih i za mlade	6. Osnivanje Kancelarije za mlade pri lokalnoj samoupravi 7. Podrška aktivnostima Saveta za mlade SO 8. Organizovati okupljanja mladih – parlament mladih u SO 9. Osnivanje Resurs centra za mlade pri lokalnoj samoupravi. Unapređenje Kancelarij mlade. 10. Formiranje krovnog lokalnog omladinskog NVO tela 11. Istraživanje potreba mladih 12. Reorganizovati Dom omladine – istražiti modele koji će uključiti mlade, kroz konkurse, honorarni rad 13. Podrška aktivnostima koje iniciraju donošenje Nacionalne strategije za mlade 14. Saradnja organizacija mladih i skupštinskog Saveta za mlade SO Pančevo. Otvoren izbor članova Skupštinskog Saveta za mlade, nakon lok. izbora.	2007.-2010. godina	
	Suzbijanje diskriminacije	7. Uspostavljanje kvota u upravnim odborima institucija koje se bave mladima i različitim komisijama SO Pančevo relevantnim za mlade 8. Edukacija za jačanje mladih i ohrabrivanje da preuzmu odgovornost za svoju zajednicu 9. Nametnuti obavezu odgovornim stranama da brinu o mladima	15. Pokretanje procesa izrade Strategije brige o mladima opštine Pančevo i LAP-a za period od 2013-2018. godine uz učešće mladih 16. Priprema materijala i otvaranje javne rasprave za donošenje odluke o kvotama za mlade 17. Kampanja javnog zagovaranja za donošenje odluke o kvotama za mlade od strane SO Pančevo 18. Izgradnja mehanizama za sprovođenje odluke o kvotama za mlade (Zahtevati javne konkurse i kvote ¼ mladih ljudi u UO (1/8 devojaka i 1/8 mladića, uzrasta 18 do 30 godina) u institucijama i ustanovama koja se tiču razvoja mladih: JKP »Mladost«, Centar za kulturu, mediji, ATP, Saveti i sekretarijati i službe SO, Direkcija za izgradnju i uređenje Pančeva, TOP, Biblioteka. U Domu Omladine 2/3 do ¾ mladih u UO) 19. Mladi kandidati na listama za lokalne izbore – kampanja 20. Seminari za mlade lidere, veštine timskog rada, komuničkaijske veštine, veštine pregovaranja, pisanja i upravljanja projektima 21. Kampanje i akcije protiv diskriminacije mladih	2010-2012. godina 2007.-2012. godina	

Ciljevi	Mere	Zadaci	Vreme sprovođenja	Odgovorni za realizaciju	Monitoring
10. Slobodno vreme i mobilnost mladih					
1. Unapređenje i razvoj sadržaja slobodnog vremena mladih i dostupnosti sadržaja slobodnog vremena mladima	Sadržaji	1. Informisanje 2. Uključivanje mladih u rad institucija pri kreiranju i realizaciji kulturnih sadržaja za mlade 3. Javni konkursi za izradu projekata	1. Magazin za mlade, strana u Pančevcu, termin na TV i radio Pančevu, promocija postojećih web stranica 2. Podrška postojećim sadržajima i kreiranje novih 3. Promocija zanata, ekstremnih sportova 4. otvarane institucija ka mladima i njihovim idejama 5. Pilot projekti za nabavljanje adekvatnih sredstava i opremanje prostora za kreativno izražavanje mladih	2007-2009. godina	Sekretarijat za javne službe i socijalna pitanja Kancelarija za mladem i Savet za omladinu SO Pančevo
	Dostupnost	4. Poboljšavanje saobraćajnih veza 5. Omogućavanje pristupa mladima sa finkcionalnim smetnjama 6. Pružanje podrške mladima u pokretljivosti	6. Uvođenje vikend noćnih linija 7. Seminari za obučavanje personalnih asistenata za pomoć mladima sa posebnim potrebama 8. Obezbeđivanje prilagođenog prevoznog sredstva za mlade sa funkcionalnim smetnjama 9. Studijske posete, promocija alternativnih načina putovanja 10. Popusti u ustanovama koje nude sadržaje slobodnog vremena 11. Kreativna pokretljivost mladih u regionu, 12. Organizovanje događaja u naseljenim mestima 13. Organizovanje prevoza za posete važnijih kulturnih i sportskih događaja	2009-2012. godina	
	Podrška	-otvaranje i opremanje prostora -podrška inicijativama mladih -animiranje mladih za aktivno trošenje slobodnog vremena - Promocija uspešnih mladih, i uspešnih grupa mladih -podsticanje stvaralačke kreativnosti mladih -podsticanje mobilnosti mladih	- Iniciranje kluba za kreativnu akciju mladih (U okviru oblasti Kultura i mladi) -kreativne radionice, konkretne akcije (uredjenje prostora od strane mladih) -zajednički rad na projektima - podrška programima omladinskih razmena	2007-2012. godina	

III Deo - Mehanizmi održivosti sprovođenja Strategije brige o mladima opštine Pančevo

Neophodni mehanizmi implementacije, realizacije i monitoringa:

Učesnici radne grupe Participacija mladih u donošenju odluka, projektni tim i koordinatori radnih grupa u izradi Strategije brige o mladima opštine Pančevo, predlažu formiranje Kancelarije za mlade kao dinamične strukture i servisa za mlade pri lokalnoj samoupravi koja će zajedno sa Savetom za omladinu, relevantnim institucijama za mlade, organizacijama mladih i za mlade i pojedincima, biti aktivan resurs koji će svakodnevno raditi na implementaciji, realizaciji i monitoringu Strategije brige o mladima opštine Pančevo.

Obrazloženje potreba za formiranjem Kancelarije za mlade

U Republici Srbiji ne postoji nikakav dugoročni plan za rad sa mladim ljudima, već su sve aktivnosti - na nacionalnom, opštinskom, gradskom nivou uglavnom pitanja političke promocije.

Iz Direktorijata za mlade Evropske komisije u više navrata je nedmosmisleno signalizirano da će se iz odnosa države prema mladima čitati spremnost za preuzimanja obaveza za uključivanje u EU. Iako Savet Evrope, čija je Republika Srbija članica i EU stavljaju pitanja omladine na vrh prioriteta država nije uradila ništa po pitanju omladine. Država mora da prihvati odgovornost koju ima u rešavanju omladinskih pitanja.

Autonomna pokrajina Vojvodina jedina u Srbiji ima telo za mlade: Sekretarijat za omladinu i sport i usvojen Akcioni plan brige o mladima. Pančevo je prva Opština u Vojvodini koja donosi lokalnu Strategiju brige o mladima i formira Kancelariju za mlade. Radna grupa koja se bavila učešćem mladih u odlučivanju kao važan problem istakla je nepostojanja adekvatne institucionalne osnove koja se bavi pitanjima mladih na lokalnom nivou.

Usvajanjem i sprovođenjem Strategije brige o mladima opštine Pančevo, naša lokalna zajednica pokazuje odgovornost prema mladima koja se ogleda se u:

- kreiranju jasnih stavova o dugoročnoj strategiji za mlade,
- stvaranju opštinskog tela koje će brinuti o rešavanju omladinskih pitanja i problema,
- regulisanju omladinske zakonske problematike,
- obezbeđivanju učešća mladih u svim telima koja se tiču mladih,
- finansiranju omladinskih organizacija i povećanju sredstava i ulaganja namenjenih mladima, omladinskim projektima i programima.

Ciljevi Kancelarije za mlade

Kancelarija za mlade je operativno telo, koje objedinjava sve službe i organe koji se bave mladima, izrađuje planove, koordinira aktivnosti i usklađuje akcije sa ciljem da:

- brine o prioritetnim problemima mladih uz uvažavanje potreba mladih
- izgrađuje odnose i saraduje sa lokalnim organizacijama i inicijativama mladih
- bude opredeljena ka evropskim integracijama i koristi preporuke Evropske povelje o učešću mladih na lokalnom i regionalnom nivou
- podržava izgradnju građanskog društva i partnerstava

Zadaci Kancelarije za mlade:

- osiguravanje vidljivosti Strategije brige o mladima opštine Pančevo i mogućnosti koje ona pruža
- osiguravanje implementacije Strategije brige o mladima opštine Pančevo
- osiguravanje realizacije Strategije brige o mladima opštine Pančevo
- monitoring procesa implementacije i realizacije Strategije brige o mladima opštine Pančevo
- pronalaženje novih mogućnosti finansiranja programa za mlade u Pančevu
- osiguravanje uspešne komunikacije svih relevantnih i odgovornih subjekata za razvoj mladih na lokalnom, pokrajinskom i nacionalnom nivou
- pružanje podrške omladinskim organizacijama i inicijativama na teritoriji Pančeva
- iniciranje saradnje sa srodnim institucijama na pokrajinskom, nacionalnom i internacionalnom nivou

Struktura Kancelarije za mlade:

Kancelariju za mlade čini:

1. Stručni saradnik/ca za saradnju sa NVO i mladima u svojstvu koordinator Kancelarije (u prvoj godini zaposlena kao volonter- pripravnik preko Nacionalne službe za zapošljavanje)
2. Član OV zadužen za mlade
3. Predsednik Saveta za omladinu

Koordinator/ka kancelarije za mlade treba da ispunjava sledeće kriterijume:

- da ima između 19-35 godina
- VSS (društvene nauke)
- Aktivan/a u omladinskom sektoru u Pančevu duže od dve godine
- poseduje iskustvo u pisanju projekata
- poseduje iskustvo realizaciji i koordiniranju projektnih aktivnosti
- poseduje znanja, veštine i iskustvo u organizovanju različitih aktivnosti (seminari, konferencije, susreti, posete..)
- poseduje znanja i veštine u oblasti omladinske politike i aktivizma mladih
- poseduje znanja i veštine neophodne za pisanje izveštaja i poslovnih pisama
- poseduje znanja i veštine pravljenja planova i programa omladinske politike
- poseduje znanja i veštine uspešne komunikacije
- poseduje znanja i veštine timskog rada
- poseduje znanja i veštine vođenja interaktivnih procesa (različiti sastanci, fokus grupe..)
- nisu članovi ni jedne političke stranke
- poznaju rad na računaru
- govore engleski jezik

Način finansiranja i održivost Kancelarije za mlade:

Kancelarija za mlade svoju finansijsku podršku vidi delom u SO Pančevo i Sekretarijatu za omladinu i sport IV AP Vojvodine (kao jedine institucije u Srbiji koja se sistemski bavi mladima), za svoje inicijalno formiranje i osnovno funkcionisanje, a održivost će obezbediti apliciranjem kod različitih fondacija koje podržavaju projekte omladinske politike.

Način implementacije Strategije brige o mladima opštine Pančevo

Strategija brige o mladima opštine Pančevo obavezuje Sekretarijat za javne službe i socijalna pitanja da u saradnji sa Kancelarijom za mlade, do kraja tekuće godine izradi Akcione planove za narednu godinu u odnosu na Strategiju. Ovi godišnji Akcioni planovi su operativni planovi za datu godinu sa detaljnim opisima aktivnosti. Godišnja izrada Akcionih planova omogućiće usklađeno zadovoljenje potreba mladih u skladu sa aktuelnim društvenim okolnostima.

Finansiranje Strategije za 2007. godinu je budžetsko na osnovu linije u budžetu «podrška omladinskim projektima», a za naredne godine, 2008 - 2012. godine, izdvajanjem posebne budžetske linije za realizaciju programa Strategije brige o mladima opštine Pančevo.

Projektni tim procesa izrade Akcionog plana brige o mladima Pančeva:

KUM- Koalicija udruženih mladih Pančevo

Cvetić Anđelija

Ćurčin Nikola

Ćurčin Marija

Orlov Ivana

Maletin Nenad

Kolar Snežana

Koordinacioni tim projekta:

Aleksandar Farkaš – član Opštinskog veća opštine Pančevo

Suzana Jovanović - članica Opštinskog veća opštine Pančevo

Nenad Maletin – koordinator projekta

Dragana Nikolić- predsednica Skupštinskog odbora za mlade Pančevo

Nacrt teksta Akcionog plana brige o mladima Pančeva priredili:

Cvetić Anđelija

Ćurčin Marija

Maletin Nenad

Koordinatori radnih grupa:

Lalić Dragana (Zdravlje i rekreacija mladih)

Ćurčin Marija (Mladi i obrazovanje)

Orlov Ivana (Mladi i zapošljavanje)

Savić Dejan (Mladi u konfliktu sa zakonom)

Šašić Dunja (Mladi građani, volonterizam i aktivizam)

Cvetić Anđelija (Mladi i kultura)

Jona Tibor (Informisanje mladih)

Abramović Djordje (Mladi, ekologija i održivi razvoj)

Maletin Nenad (Učešće mladih u donošenju odluka)

Marčetić Biljana (Slobodno vreme i mobilnost mladih)

Pančevo, decembar 2006. godine